

Երան Կամ Տ. Կարապետ Խալիճա՛ն! Են

ՔԱՂՈՒՄԲԸ ՈՒ ՔԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԳԵՐԵՄԱՆՈՅ ԺՈՂՈՐԴԻ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՉ

Շար. Էռիկի քիւնե

Գրաւոր թէ ամէն երկրներէն աւելի
ամենախիտ քննութիւնը Դերմանիոյ մէջ
տեղի կ'ունենայ և կ'որոշուի այդ իր լեզու
նշանակութեամբ չիտակ լինելու է, շատեր
կը տեսնեն չորքոյ որոնք տիրողս մը վրաս
տեղիւն համար, անկարող եղեր են հոս
քննութիւն տալ և Ամերիկա, Չուիցերի,
Կամ Անգլիա քիմեր են, զայն ձեռք բերել
լուս Բայց այդ ժողովրդային դպրոցներ
ընեն ի պատկանիւր, երբ տեսնուի մը մաս
նաւոր քիւրի մը հետեւելով սրտաւոր մը
կամ տխրոյ մը ձեռք բերել կուզէ, ան-
հրաժեշտաբար քննութեան մը խիստ բո-
ւլէն անցնելու է (1), իսկ ժողով, դպրոց-
ներու նպատակը հանրութեան ընդհանուր
կրթութիւն մը տալ է, և այդքան մը
զարգացումը չի բաւեր որ և է պատշաճ
ձեռք բերելու, Ասկայն և այնպէս այս
հաստատութիւններն ալ սգուտ չեն քնն-
նութիւնէն և անոր նպատակը բոլորովին
տարբեր է մերիւնէ, Այս դպրոցները բո-
լորն ալ կառավարական են, անկէ կը
հաստատուին, Վլը մատակարարութիւն և կը
զեկաւարտուին, կառավ, կարող է և պաշ-
տօնակ կըլէ ուսուցիչները, հանրութեան
մասնաւոր համաձայնութիւնով, ինք կը
հսկէ և համար կը պահանջէ տարեկան
արդիւնքներուն, գաւառային ուսումնա-
կան խորհուրդներ կամ կառավ, ամէն
չըմաններուն մէջ, որ և է դպրոց բաց է
անոնց առջև ամէն ժամանակ և պարտ-
գայի, Ասոնք իրենց չըմանի դպրոցին
խիստ պատասխանատուութեան տակ լինե-
լուն յաճախակի և աշխուրջ այցելու-
թիւնները անպակաս կ'ընեն, այս այցելու-
թիւնները ինքնին տեսակ մը քննութիւն
են արդէն, Այցելութիւններէն զուրս ա-
մալբերջի քննութիւն մ'ալ կայ, Որը և
ժամը ուսանողաց իմաստան տեսչէն կու-
րուրի, ուսուցիչը ս'որտական է անգանի
վրայ պատրաստ ցոյցադրել ուսանողի
կանոնաւոր տեսողութիւնը և իւրաքանչիւր
կարգի, իւրաքանչիւր առարկայի մէջ ա-
ւանդած դասանելիքնու, մանրամաս ցու-
ցակները Այդ որը ձեռողաց մուտքը ա-
զատ է:

Աւթն կարգերէ բաղկացեալ դպրոցի մը
ամբողջ քննութիւնը, տեղի կ'ունենայ 3-4
ժամուան կամ առաւօտուն մէկ օրուան
մէջ, կարգերը հետզհետէ կը ներկայանան,
թեմական տեսուչը ուզած աշակերտին, ու-
զած առարկայէն, ուզած դասանելիքին
մէջ կը հարցաքննէ և տետրակները աչքէ
կանցնէ, երբ պատասխանը վստահ, պարզ
և սահուն է, ալ հարեանցի կը քննէ, այս
պէս 20 բուլետի կամ կէս ժամուան մէջ
կարգի մը հետ իր հաշիւն լրացուցած կը
լինի, երբէք նկատի չառնուիր թէ քանի
աշակերտ, ո՞ր առարկան և ո՞ր նիւթը
քննուած է, իսկ եթէ պատասխանները
անկալարժէն պէս զուրս չեն դար, ահա

(1) Իմ կողմէն նիւթէն չեղում մը պիտի
լինէր այ, քննութիւններու մասին զրեւ
որոնք արդէն որ և է կապակցութիւն չու-
նին տկնարկուած դպրոցներուն հետ:

“ԴԱՇԻՆՔ”Ի ՔՆՐԺՈՒՆԸ [279]

ՄԻՇԷԼ ԶԷԿԱՔՕ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ
ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐԸ

ԺՁ.

ՈՐՍՈՐԴԸ ԵՐԷՒՆ ԵՏԵԻՆԷ(Շար.)

Արագ ակնարկ մը փոխանակեց Սքա-
լապրիւնի հետ, որպէս ըսելու ուզէր.
— Պատրաստ գտնուէ, ձեռքերնուս
մէջն է:
Ճամբորդութիւնը, արշաւելու արտ-
գութիւնը, այն հազար ու մէկ միջադէ-
պերը որոնք կը պատուէին այս հետա-
պնդումէն, որոնց վրակն համառօտակի
կանցնիւք, ընթերցողներու համարու-
թիւնը չսպառելու համար, այս ամենն սո-
վորական ազդեցութիւն մը թողուցած էին
Աքալապրիւնի մտքին մէջ:

այն ատենն է որ կը ծանրանայ և կեղր-
նական մ գովին կը գրէ իր անկախ
տեղեկագիրը. հոս չափ սրտի կը տեսնուի
թէ, չէ թէ ուսանողը այլ իրականութե-
ութեցիկն է որ կը քննուի. չէ թէ ինչ
տոբած այլ ինչպէս տոբած որոշին է
որ եղանակ տեսնուի իր գործի մ գովողին
զպրոցները գրեթէ ամբողջ Դերմանիոյ մէջ
միշտ նոյն ձրագիրը ունենալով, կրթական
տեսուչը արդէն ընդունց գիտէ, թէ ինչ
սովորեցուելու է, և իրեն կը մնայ միայն
տեսնել թէ ուսուցիչը ո՞ր աստիճան հա-
ւատարմ եղեր է իր պաշտօնին: Աւելորդ
է ըսել թէ այս քննութիւնները որ և է
ազդեցութիւն չեն ընել. նիւթերու վրայ, ո-
րոնք արդէն տեսնուց արտօրապատշաճ և
նշանակուած կը լինին տարեկան տեղն
կողմին մէջ, քաղուելով առօրեայ լինելու
տեսլակէն: Այ որոշ է թէ քննութեան հա-
մար մասնաւոր նախապատրաստութիւն
մը չկայ, ուսուցիչը և շատ անգամ քննիչը
ինքը դպրոց մասնէն առաջ բոլորովին
անտեղեկ կը լինի քննութիւնը աւարկայէն
և նիւթէն, որքանի բարեւոր տեղեկագիր
մը, տեսնուի և կամ պատշաճ չգործի-
ցուելու համար, ուսուցիչին կը մնայ հոգ-
ւալ ու սրտով փափի իր գործին անխնայ
և եռանդուն աշխատել, եթէ երբէք ըս-
տիպեալ ըլլալին առաջ, իր փափուկ և
բարձր պաշտօնին իրական գիտակցութիւն
մը, իրեն յաճախած մասնակիւններուն ինչը
և ինչ աստիճան պարտական լինելը,
պատշաճութիւններուն կայծ մը և վերջա-
պէս մրցակցութեան փափաք մը, իր հո-
գին լեցուցած և եռանդը արծարծած չէ
տակաւին:

Տիգրայուրկ Պ. Ս. ՄիսիկեԱն,

ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԻՏԻ ՍԱՏԻ ԴՊԱՌՈՒՄԸ

Սիտի Սիտի ճակատամարտին վրայ
թուրք բանակատեղիէն հասած են հետե-
ւալ տեղեկութիւնները. — Յուլիս 28ի կը-
րիւնէն յետոյ իտալացիք ըրած նահանջի
պահուն, որ մինչև ծով տարածուեցաւ,
թշնամին 500 է աւելի զիականք թողուց
ճամբուն վրայ: Միւս օրը թշնամին կըրի-
նեց իր յարձակումով: Մենք հարկադրուե-
ցանք թողուլ Սիտի Սայիտն որ կ'գտնուի
ծովեզրքին վրայ:

Իսկ իտալական ազգիւրէ եկած յուրն
այս կրիւնի մասին հետեւեալ կերպով կը
լսօսի. — Այ, առաւօտ իտալական զօրքը
յանկարծ իր բանակատեղիէն զուրս ելե-
լով բուն կերպով յարձակում գործեց
Թուրքոստանի զիւրքերուն վրայ Սիտի-
Սիտի տեղին: Իտալական ջոկատները
հրետանիէն պաշտպանուած յարձակեցան
թշնամին վրայ որ 6000 հոգիէ կը բաղ-
կանոր, որոնք զուրս ելան իրենց զիւ-
րքերէն և նահանջեցին:

Պարպուած զիւրքերուն մէջ զիականք
գտնուեցան որոգ թիւր 500 է աւելի էր:
Մինչդեռ ճակատնետուած այս յարձա-
կումը յաջողութեամբ կ'ավարտէր, իտա-
լական ձախ թիւր փախչում յարձակում մը
կ'ըլէր որ մինչև Թուրք բանակատեղիին
մէջ կ'մղուէր յաղթութեամբ մը: Բաղմա-

Այսինքն եթէ իր ցար նոյնքան խո-
րունկ էր առաջին օրուան պէս, գոնէ մը-
տազրօղ և հետագած կը գտնուէր յաճա-
խակի ստիպուած ըլլալով մտածել յու-
զուսնային հետապնդումի առարկային վը-
րայ:

Կուլար Պիանքաի վրայ, բայց կը մը-
տածէր ալ աւելի Պէմպի վրայ:

Առեւելքիւնը կը յաղթէր ցախին,
երբոր յայնպիսի իմացաւ պանդոկա-
պետին և իտալիկն միջոցաւ թէ վերջա-
պէս կը բռնէր իր աղջկան սպանիչը, եր-
կար հառաչ մը արձակեց, և մէկէն ոտք
ելաւ հոտած սեղանին առջևէն:

Թուան անարկով մը զայն զսպեց, ու
իր ճայը հանդարտութեամբ լրացուց ծա-
ղը լրացած, պանդոկապետին ըսաւ.

— Ես ու ընկիւս չ'ոտ չեմք ախորժիւր
գիշերն անհասկիտ ըլլալ, Արդ ճամբորդ-
ներ կան որոնք երբեք չեն զաւաճար
աղմուկ հանել: Այն ձիււորը որ մեզմէ
առաջ հասաւ...

— Ահ, շատ հանդարտ պարոն մը,
կ'երդնում...

Թիւ գերիներ իտալացիոց ձեռք անցան:
Իտալացիոց կորուստն է 18 մեռեալ ու
այդ և երկուս ալ այ և 112 վիրաւորեալ:
Իտալացիք սիւները անցուցին գրաւեալ
զիւրքերու վրայ:

Չուս կորիւնի իր զօրաց հետ հետա-
պնդում կատարեց և լրացուց յաղթու-
թիւնը: Ես ակնած էր յառաջխաղացու-
թեամբ մը և Պուգէմէչի պատնէշներէն
անդին կ'տարածուէր:

Այս ճակատամարտին հոս իտալացիք
առանց ընդդիմութեան գրաւեցին Սիտի-
Սիտի: Այս յաղթութեան, յորին հետա-
գիրը իտալիոյ ձեռակալութիւն մէջ կարդացած
է Պ. Ճիօլէզի, կ'ըլէ «Թան»:

ՍՊՈՐՏԱՏԵԱՆ ԿՂՋՐՆԵՐԸ

Ռատուէ կ'ըրեն «Թան»-ը. — Որչի փ
Յունաստանի, նոյնքան և հոս կղզիներու
ճակատագրին վրայ կ'իտսին: Այս պարա-
զան բնականաբար շատ կանխահաւ է, ո-
րովնեղե իտալիա որ ամենէն աւելի չափ
ուրի անպաշտօն կերպով միայն խօսած է:
Ամեն պարագայի տակ անվիճելի է որ իր
գրաւումները Արշիպեղագոսի մէջ կ'փա-
փաքի պահել, Հետեաբար կղզիներուն
Յունաստանի կցումը ինչորոշ նիւթ չկրնար
ըլլալ, ինչպէս կղզիներուն իտալիոյ և մեծ
տէրութեանց հովանաւորութեան տակ ա-
ռանձնաշնորհումներով օժտելու պարա-
գան:

Այս մասին Ռատուցիք և ուրիշ կըղ-
զիներու բնակչութիւնը աւելի հակամտ
են առանձին առանձնաշնորհումներով կա-
ռավարուի կամ իտալիոյ գերիշխանու-
թեան տակ մնալ քան թէ Յունաստանի
միանայ:

Բայց կ'ըրինք, հակառակ այս ամե-
նուն իտալական կառավարութիւնը կ'ի-
րեն թէ որչ ձրագրի մը վրայ կ'ըսէ
Իրաւ է որ պատերազմ օր դեռ վերջացած
չէ, բայց իտալիա շատ առաւելու իրեն-
քի Սպորտսեան կղզիներու վարչական ե-
ղանակին նկատմամբ, որոնք Թուրքիոյ
տիրապետութեան տակ առանձնաշնոր-
հումներ կ'փայեղէին:

Յայտարարել յետոյ թէ կրնան ասկից
վերջ լինեց զլուսն կառավարուիլ, Իս-
տալիոյ հոկաւիտի տակ, զինուորական իշ-
խանութիւնը կ'երեւի թէ այսօր այս առա-
ջին յայտարարութիւնէն կ'զատնայ և զօր.
Աւթի իր ժող հրաւիրած է մէն մի կըղ-
զի ներկայացուցիչները անոնց բաղմա-
թիւ հրահանգներ տալու համար, որով
կ'արեւիտի «առանձին կառավարական»
ձեւը, զոր ծովակալ Ամէրո տ'Ասս Սթէլլո
որ յայտարարութեան մէջ չնորանք էր և
յանձնած մէն մի Սպորտսեան կղզիներու
քաղաքապետութեանց:

Այս փոփոխութիւնը քաւական հոգ
կ'պատճառէ եթականներուն: Իտալիա
կէտ առ կէտ Ում կառավարութեան ու-
նեցած կառավարական ձեւին կ'վերադառ-
նայ և թերեւ աւելի սեղմէ կղզեցեոց
նախապէս ունեցած առանձնաշնորհումնե-
րը: Բայց և այնպէս կղզեցեոց հաւատար-
մութիւնը անփոփոխ կ'մնայ հանդէպ ի-
տալիոյ:

Իսկ Ռատուս և Քուս, որոնք ունէ ա-
ռանձնաշնորհում մը չունէին, նախկին
վարչական ձեւին կ'երարկուած են և գան-
գատելու իրաւունք մը չունին եթէ զը-

— Կրնար ըլլալ, բայց մեզի անոր սեն-
եակէն հեռու տեղ մը զիր Ո՛ր է տն:

— Հոն, ըսաւ պանդոկապետը ձայնը
ցածցնելով:

Դուք մը ցոյց կուտար որ հասարակաց
սրահին վրայ կը նայէր:

Թուան արտեանաւորներու արագ բա-
բախում մը ունեցաւ, որ իր բարկութիւ-
նէն կամ անհանգստութիւնը կը մատնէր:
Իր ծրագիրն էր սպանել որ պանդոկա-
պետը քննադ, առանց աղմուկի Պէմպի
սենեակը մտնելու համար:

Բայց երբ պանդոկապետը զոյց տուաւ
անոր սենեակը, անմիջապէս կուսեց որ
անկարելի էր որ Պէմպի զինք լսած չըլ-
լար:

Այն ատեն ոտք ելաւ և Սքալապրիւնի
նշան ընելով, պանդոկապետին ըսաւ.

— Մնաց, որ անմիջապէս պէտք է որ
խօսիմ այդ ձիււորին, հանէ անոր զուր
զարնել:

— Բայց... սկսաւ ըսել զսրմացած
պանդոկապետը:

Սքալապրիւն ժամանակ չթողուց անոր

բաւառի ժամանակին խառնութիւններն
զեռ ի գործ կը դրուին: «Չուս»-ը որոնք
բոլորովին անօգուտ են ասկից վերջ, Այս-
պէս ալ կրնան մեկի ոչ ալ կղզին զաւ-
ազատօրէն, երկար ձեակերպութիւններէ
պէտք է անցնին որոնք գոյութեան իրա-
ւունք չունին, քաղաքը և կղզին բոլոր-
ովին անդորրած ըլլալով: Սքալապրիւնը
երեկոյեան ժամը հօթին գոցուած են,
ծայրայեղ միջոց մը որ ձեղութիւն կուտայ
բնակչութեան, վարժուած ըլլալով Թուր-
քերու ժամանակ անոնց բաց մնալն տես-
նել, նոյն իսկ գիշերուան մէջ: Ձկնորսնե-
րը արեւու մարը մտնելէ ետք չեն կրնար
իրենց արհեստը ի գործ դնել և Նոյնօրի-
նակ խել մը միջոցներ որոնք ունէ օգուտ
մը չունին և սրտն կը նուազեցնեն այն
առաջին եռանդը ժողովուրդի մը որ իր
բոլոր համակարգներուն ապացոյցը տը-
ռած էր գրաւող բանակին:

Աններգելի է սակայն որ իտալական
կառավարութեան փափաքն է գրաւեալ
կղզիներու վաճառականութեան չլինալու:
Այս շատ բնական է քանի որ կ'օգտուի
մարտիկ և ալ հատկութիւն որոցմէ կ'օգ-
տուէին Թուրքերը, Բայց իրաց ընթաց-
քէն տարուելով չեն կրնար այս նպատա-
կին հասնիլ և ահա թէ ինչո՞ւ:

Պատերազմական վիճակը, կասեցու-
ցած է կղզիներուն Թուրքիոյ հետ ունե-
ցած առևտուրը, որ տեղի կ'ունենար ա-
ռանց մաքսային տուրքի: Այսօր արտա-
ծումներն և ներածումներն Թուրքիայէ
կամ Թուրքիայի ենթակալ են 11/10 մաքսի մը:
Եթէ նկատի առնեն ուրեմն որ Ռատուսի
զլիւսւոր առևտուրը տեղի կ'ունենար
Թուրքիոյ հետ, կ'տեսնուի թէ ինչ մեծ
զրկումի ենթարկուած է վաճառականու-
թիւնը: Անոնց համար գրեթէ կործա-
նում է:

Յուսալի է որ իտալական կառավա-
րութիւնը այս իրողութեան չուտով գի-
տակից պիտի ըլլայ և միջոցներ ձեռք պի-
տի տունը դարձան մը տանելու կղզեցեոց
կրած զրկանքին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒԴԱՐԱ

Զորքաւորթի երկոյ Բաղաք, Ժողովն
թէ և նիտ ունէր, ասկայն մեծամասնու-
թիւն չըլլալով չկրցաւ զորադի օրակարգի
զանազան խնդիրներով:

— Դարաթալի նորընտիր Թաղ, Ուրդ-
դոյ ընտրութիւնն օրինաւոր ըլլալով վա-
ւերացուեցաւ Բաղ, Ժողովն, Նորընտիր
Թաղականութեան անդամներն են Տեսրք,
Մարկոս Կիւտեան, Դերգոր Յարէթեան,
Դրիգոր Սաւալանեան, Միտաք Պալեան,
և Կարապետ Դաղերեան:

— Երեկ Միացեալ և Նահանգաց ազգա-
յին տուն ըլլալով Առաջնորդ Ս. Հայրը ըն-
կերակցութեամբ Ասպետ Դ. Պապիկի այ-
ցելեց Ամերիկայի Ընդ, Հիւպատոսին:

— Առջի օր Տիար Է. Ակնուէն այցելեց
Առաջնորդ Ս. Հօր:

— Երկուսի վարժարանաց հարցաքննու-
թիւնը կը չարունակուին ամենամեծ կու-
նոնաւորութեամբ, Զորքաւորթի կէսօրէն
ետք Ս. Միսրոպեան վարժարանի մէջ տե-

անցնելու, անոր թէ և բունց և քաչեց
տարաւ զուտին առջև: Պանդոկապետը
զ'ողջունէ հազանգեցաւ և զարկաւ:

Ունէ պատասխան մը չկար:
— Ուրտակէ, ըսաւ Ռուան:

— Կեցէք, զոչեց պանդոկապետը, կա-
րելի է մտնել առանց բան մը կոտորելու:

Թուան նշան ըրաւ Սքալապրիւնի զըտ-
նուած տեղն հսկելու, ու ինք հետեւեցաւ
պանդոկապետին որ բակին ետեւ կողմ ա-
ռաջնորդեց:

Պէմպի կողմէ բաց թողուած պատու-
հանածն զուրը անմիջապէս պանդոկա-
պետին ուղղորդութիւնը գրաւեց որ սրա-
յաւ սենեակին մէջ:

— Մեկնած, հեծեց ան, մեկնած ու-
ռանց վնարելու...

Բայց անմիջապէս խորհեցաւ թէ կու-
ոտղուէր բացուելու աղմուկը անպատ-
ճառ պիտի լսէր ու վազեց ախորժ ուր
ձիւնը ներկայութիւնը անմիջական կեր-
պով իր յուսահատութիւնը ուրախութեան
փոխեց:

Թուան անոր հետեւած էր քալ առ քալ:

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՐ
ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ
ԱՅԻ ԵՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՀԱՇՎԱԿԱՌՈՐ

ՏՈՎՈՒՆ

ՍԺԱՆ

Այս շաբաթ Նորածնութեան համեմատ ապրանքներու հոյս զանազանութիւն
մը կ'առանանք:
Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ կ'ընկալուին օրերն
ՏԵՐՄԻՆԱԼԻՆ

Քննութեան մը պիտի ելնարկէ, տու-
զեցու համար թէ ու է քննարկ մը չէ կը-
րած, և այս պարագան անհրաժեշտ է
ժանեցանել հասարակութեան որոշ վը-
րաքն բաւականէն աւելի խախտեցաւ
վստահութիւնը:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Սոցիալական քննիչ Շիւք-
րի պէյ Քաղաքապետութեան տուած իր
մէջ տեղեկագիրն միջոցաւ քաղաքէս այ
լուր փոխադրուելը ինչպիսիք է քաղաքիս
զանազան թաղերուն մէջ հաստատուած
խաղաղութեան պահպանման:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԻՆ.— Քաղաքիս
մէջ շատ մը չափեր կատարած չունենէ կը
վարակուին և ասոր համար թափառա-
լիքի մը շուրջ չունենէ բռնուելով պիտի
բաւարարուին այն տեղ ուր պիտի կը
նստուին, նստելու տեղերը սխալմունքի
մը տեղի չի տրուելու համար, պարտին
ցովակապ մը դնել իրենց չունենէ բե-
րանը: Ամսուր 20էն սկսեալ այն չունենէ
որոնք բերանին վրայ ցովակապ չունենէ,
պիտի բռնուին իր տեղ չունենէ, ուղ-
ղակի յատուկ աղբանոցը պիտի դրուին:
Այսինքն օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

ՏԻՆԻՉԻԻ միջնորդութեամբ հոնոյց կու-
տակուեցան թէ քաղաքիս ղեկավարը
կ'առնուին օր արձակուրդով քաղաքս ժա-
մանց Մէնթմէնի գալմագամ շէրմի պէյ:
Այսինքն, ժողովի որոշմամբ Ալեք-
սանտրիոյ ժամանակները երէկուրէն ըր-
ժակալանք քննութեան ենթարկուիլ ըս-
կըսանք:

զի ունեցան բարձրագոյն կարգերու Թը-
րանսպերէն քննութիւններն, ներկայ էին
Առաջնորդ Ս. Հայրն, խնամակալութիւն.
Բէն Տիկնայթ Բ. Ս. Սպարդալի, Հ. Փա-
րազեան, Ս. Մ. Աղաւազեան, Մ. Հ.
Մատանեան, Ուսումն. Սորոզեան՝ Տիար
Ղ. Վարպետեան, նմանապէս Ալիան Սը-
րանսէզի ներկայացուցիչ Տիար Բէրօսի,
նաեւ Հոփի. և Մետրոպոլիտէն պաշտօնէ-
թիւնը: Իսկ երէկ Կ. Խոսթ Մետրոպ-
լիտէն քանի մէջ տեղի ունեցաւ կրօնի և
պատմութեան քննութիւններն, ներկայ
էին Առաջնորդ Ս. Հայրն, Հոփի, վար-
ժարանի տեսչութիւն և ընդհ. կառավար-
չութիւն և ուսուցիչներ:

— Ազատ խօսքի ասպետներն գործի
վրայ են կ'երևին, Բիւզանդիոնի մէջ ցա-
ւօք կ'արդարաւ որ «Առաքանկոյն Արտո-
նատկ» Տիար Սիմոն Չէօ կ'ընթերցանէ
խմբուած յարձակումի մը զէնքը և իր տունը
վերադարձած ժամանակ երկու անձերու
կողմէ, որոնք անհայտ զաւազանի հար-
ուածներ տուած են անոր: Տիար Ս.
Չէօ կ'ընթերցանէ զէնքը այս յարձակումի
չնչք կարծիք որ անձնական հակառակութեան
մը հետեւեալով ըլլայ, ճանչնալով յիշատիւն
տղիղ ու օգիւն եկարագիրն, հետեւաբար
ակներև կ'երևին թէ ազատ խօսքի զէնք
բռնանալով վարժուող կոյրերու կողմէ
ի գործ զրուած է, մենք պիտի փափա-
քէինք որ յանցաւորները գտնուէին և
պատժուէին նոյն իւր այն կուսակցութեան
չէն որոշ կ'ապականին: Այսինքն է ա-
զատութիւն քարոզել, բռնութիւնն զա-
տարկել և իւր կողմէ ծիծաղելի հա-
կառութեան մէջ դնել խօսքն ու գործը:
Ինչպէս չեն հասկնար իրենց ընթացքին զա-
տարկելով ընդմիջել և փոխանակ վստա-
հութեան և համակրանքի, ժողովուրդին
հակակրանաց առարկայ ըլլալին: Իսկ և
թէ հակակրութեան պէտք ունին քան հա-
մակրանքի խնդիրը կ'փոխուի:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՐԾԱՍՏՈՒ Գալմագամ հեռագրով
հաղորդեց կուսակալութեան թէ անդի-
տատու ժամը 7ին 3 Խալալեան գրաս-
տար երեքեր են նոյն քաղաքին նաւահա-
նգիստին մէջ: Այս նաւերը չըջակաները
քանի մը ժամ զննելէ յետոյ, մեկնեն են:

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆ քաղաքաներու
միջոցաւ ամսուր 10էն մինչև 18 իբր հա-
կառողագրական 18 տուն քանդակեցան:
Փողոցեցան 30 խանութ և տուն, Իսկ
խանութաները և պողպատեաները
զանազան չիթեր գրաւուեցան, որովհե-
տե ոստիկանական հրամաններուն հակա-
ռակ կը վարուէին անոնք: Նոյնպէս մա-
վաճառներն և հացագործներն 7 հոգի
տուգանքի ենթարկուեցան:

ՍԱՄՈՒԻ Իշխանութիւնք ձերբակալե-
ցին Սամուցի Աթապա անունով մէկը,
որ ունեցէ հետ քանի մը օր ատաղ Սիւքի
երևելիներէն հաճի Ձիա ուղիւ սպաններ էր:
Նոյնպէս 10 հոգի ևս ձերբակալուեցան,
իբր սպանութեան մասնակցողներ, որոնց
մէկն է Նորիսի Պարութիւն: Մնացեալ

Պէմպի մտածումներն ըմբռնեց: Անտա-
րակոյ կարտինալը լսած էր և հետեւեալ
փախած:

Մտածելու հասարակաց սրահ վերա-
դարձաւ:

— Լաւ ուրեմն, ըսաւ Սթալապրինո:

— Փախած... ոտքով:

— Վազնեք, մեր ձեռքն է:

— Անգղաւոր է Կարտինալը հետեւեալ է:
Իր ուղեգիրը վիեննայի միտրոպոլիտէն
առկապած ցոյց կուտայ ինքի իր արշաւին
յենակետը Պէմպո Հոսմ կ'երթայ: Ուրիշ
անկ մը չկրնար երթալ: Անա թէ ինչ պի-
տի ընէ: Ոտքով կ'երթայ, լեռը պիտի
անցնի, յետոյ միտրոպոլիտէն, և անկից
Սիւք-
րաէ Հոսմի դաշտը: Ուրեմն զանկա պի-
տի գտնուի, կամ միտրոպոլիտէն, կամ Սիւք-
րաի կամ Հոսմի մէջ:

— Ինչպէս համար այս գիշերուանէն
չընեն զանկա, ըսաւ հօկան, որոշ ծա-
յը թեթեւօրէն կը գոգար:

— Ուրեմն խորհեցայ թէ լաւագոյն է
Հոսմի մէջ անոր հասնել: Զգրտեմ եթէ
կը սխալուի, քայլ ինքի կ'երևին թէ Պէմպո

ներն իսլամ են, որոնց մէջն են նաեւ ըս-
պանական երկու օրդիքը:

ԿԳՏԵԼԻՔ օր շատ մը հայ գործնե-
ր լաւ չեփուած հացեր կը ծախեն: Ինչի
«Եկեմք» Բաղաք արեւմտեան պաշտօնէից
ուշադրութիւնը կը հրաւիրէր պէտք եղա-
ծը ի գործ դնելու համար այդ հաց գործ-
ներուն իրատեմքը:

ԿԳՏԵԼԻՔԻՆ Եկողներուն ինքապա-
ր ի ստորեւ նշանակուած անձինք հետեւեալ
գումարները նուիրեցին:

Table with 2 columns: Donor Name, Amount. Rows include: Նուրի Էֆենտի զրչ. արծաթ 40, Աթէնքի Պանթա 256,20, Ծմիլ փաշա 206,20, Օղալին լուսավարութեան ընկերու- թիւն 500, Պազըրճեան եղբարք 100, Մէնթմէն Էֆենտի 100, Հաճի Օսման փաշա 200, Եաթո Եալէ 40, Քաղաքապետութիւն 1500

ԿԳՏԵԼԻՔԻՆ օր Իզմիրի Սոնեազ Մետ-
րապոլիտը Տ. Սորոսագոմոս մինչև կէսօր
Էփանկիլիքի վարժարանին քննութեանց
ներկայ գտնուեցան:

ԳՈՐԾԱՍՏԻՆ Սալիկի ասպատակող մա-
րախները վախճուին առ հարիւր քննա-
պատեմաւ են արժանիքներուն:

ԻՐԿԻՐԱՅԻՆ ԿԳՏԻՆ Նախարարութիւնը
տեղեկութիւն խնդրեց կուսակալութիւնէն
նահանգիս այս տարուան հասցութեան
մասին:

ԱՐԱՂԱՔԱՊԵՏ Հաճի Սամի Կատար-
պարտ Չէրքէզ Սալիկ ձերբակալուելով
Էփանկիլի Իշխանութեանց կողմէ, քաղա-
քիս բանտը բերուեցաւ:

ԵՐԼԻ Կէօքթէփէն ժամը 2ին մեկնող
«Մուսալաթ» չոգենաւը, Քարանթինայի
նաւամատոյցէն առաջ ծովու բաղնիքին
ընտել վրայ ընկաւ ու անոնցմէ մաս մը
փլուզելէ ետք խրեցաւ ցամաքի քարերուն
վրայ: Ժողովուրդը թէ և յանկարծակի և
կամ բայց չլսեցաւ ու շատեր խրած տեղ-
ւոյն ճիշտ քովը ծովեզրեայ տան մը բաղ-
նիքին քովէն կրցան ինչի տախտակէ և
լարանով մը, իսկ մնացածները մը
նաց չոգենաւին մէջ, բարեբաղդաբար իջ
միջին եկող ըսելով չոգենաւ մը կրցաւ քա-
չել: «Մուսալաթ» չոգենաւը զէպի բաց ծովը: Մար-
դու կորուստ կամ քննա չէ, ծովուն մէջ
լողացող տղեկ մը մագաղաւր պրծաւ բաղ-
նուածէն նոյն պահուն գտնուելով չոգենա-
ւին և փրկուած բաղնիքներու մէջ տեղը:
Անշուշտ ընկերութիւնը հարկ եղած միջոց-
ներն ձեռք կ'առնէ որպէսզի այս տեսակ
անհաճոյ զէպեր տեղի չունենան և ան-
հանգստութիւններ չպատճառեն ժողովուր-
դին, կրնայ որ մըն ալ ամենամեծ վտանգ
մը պատահի և «Մուսալաթ» չոգենաւը
կը յանձնուին տեղեւ և ապիկար
նաւապետներու ձեռք:

«Մուսալաթ» չոգենաւը, նաւապետը
նոյն չոգենաւը կատարաւոր աւանդեալ նա-
ւապետն էր, ուրեմն պատասխանատուու-
թիւնն ուղղակի նաւամատոյցի տնօրին-
թիւն վրայ կ'ընկէ, որ այստեսակ ան-
վարժ նաւապետներու կ'ուսուցանայ Մու-
սալաթի նման չոգենաւ մը: Կ'ուսանք
որ ընկերութեան ընդհ. տնօրէնն յանցա-
ւորներն պիտի պատժէ և չոգենաւն ալ

միտրոպոլիտէն մէկնած չէ վիեննայի: Կուգեմ
ապառնուելի...

Սթալապրինո չարժուած մը ըրաւ որով
ցոյց կուտար իր անասման վստահութիւ-
նը:

Ուրեմն գիշերը միտրոպոլիտէն պանդոկ
անցուցին և երկրորդ օրը անցան Աթէնի-
նը, յետոյ միտրոպոլիտէն և Սիւքրաէ անցան:
Եւ վերջապէս իրենց ձախողութեան
տասն և մէկ երրորդ օրը հասաւ երկր-
նիքի պանդոկը:

Երկրանիքի մէջ, Ռոյան իմացաւ որ
Պէմպո քաղաքը ժամու մը տարբերու-
թեամբ առաջ կը գտնուէր:

Նոյն իրիկունն ժամը իննին Հոսմ մը-
տան...

— Տէր իմ, ըսաւ Սթալապրինո, երբոր
համեստ պանդոկի մը տեսնակին մէջ տե-
ղաւորուեցան, գիտէք որ այս եպիսկո-
պոսը հազուադէպ անգամ մըն է:

Ռոյան հարցաւորութեան ակնարկով իր
ընկերը որ այսպէս կը խաղէր, տարբեր-
նակ նշալանք ձայնով մը:

— Տէր իմ, ըսաւ Սթալապրինո, երբոր
համեստ պանդոկի մը տեսնակին մէջ տե-
ղաւորուեցան, գիտէք որ այս եպիսկո-
պոսը հազուադէպ անգամ մըն է:

Ռոյան հարցաւորութեան ակնարկով իր
ընկերը որ այսպէս կը խաղէր, տարբեր-
նակ նշալանք ձայնով մը:

— Տէր իմ, ըսաւ Սթալապրինո, երբոր
համեստ պանդոկի մը տեսնակին մէջ տե-
ղաւորուեցան, գիտէք որ այս եպիսկո-
պոսը հազուադէպ անգամ մըն է:

Ռոյան հարցաւորութեան ակնարկով իր
ընկերը որ այսպէս կը խաղէր, տարբեր-
նակ նշալանք ձայնով մը:

— Տէր իմ, ըսաւ Սթալապրինո, երբոր
համեստ պանդոկի մը տեսնակին մէջ տե-
ղաւորուեցան, գիտէք որ այս եպիսկո-
պոսը հազուադէպ անգամ մըն է:

Ռոյան հարցաւորութեան ակնարկով իր
ընկերը որ այսպէս կը խաղէր, տարբեր-
նակ նշալանք ձայնով մը:

— Տէր իմ, ըսաւ Սթալապրինո, երբոր
համեստ պանդոկի մը տեսնակին մէջ տե-
ղաւորուեցան, գիտէք որ այս եպիսկո-
պոսը հազուադէպ անգամ մըն է:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 Յունիս.— Եւրոպական
ժամուր կը շարունակէ գրել Չարին և
Քալգէրի տեսակցութեան վրայ, որուն
համար քաղաքական աւելի կարևոր նը
շանակութիւն կը տրուի: Այսու հանգը
«Քալգէր» թերթը Գերման պաշտօնական
չըջանակներէ ներքէնուած, կը մերժէ այս-
պիսի ենթադրութիւն մը: Մասնաւորա-
բար կը հերքէ փառքի «Թան» լրագրին
տուած լուրը, որուն համեմատ Գերման
վարչապետը Քալգէրի և Չարի տեսակ
ցութեան միջոցին, ատաղաբարութիւնն
պիտի ընէ Խալալեայ և թուրքի միջամ-
տութեան համար: պատերազմը վերջաց-
նելու նպատակով:

ՆՈՅՆ.— Կովկասի մէջ Ռուսական և
Նովի-Փաղարի մէջ Ռուսական համա-
խմբումները կը շարունակուին: այսպէս
որ Եւրոպայի քաղաքական և զինանազի-
տական շրջանակները այս սովիւ անհա-
զիտ են:

— Գիտէք, շարունակել Սթալապրինո
որ արժանի է անարկու պատիւի մը, ինչ
պէս երևակայած է կ'ըսեն անիծեալներու
համար, բանաստեղծ մը որ ճանդէ կը
կոչեն:

Ռոյան ժողովեցաւ: Այսմ կը հասկնար
թէ ուր պիտի ընթերցար խօսքը: Թեքեր ձալ
լեց, կոթնեցաւ պատիւ մը, ծոցը իր գե-
ղեցիկ մտածկոտ ուղիւ իր կործարի վը-
րայ և խորունկ ուղղութեամբ մը մը
տիկ ընէլ երեցաւ:

Միայն թէ, իսկ ձայնով մը միջոցեց,
որ եթէ Սթալապրինո լսէր պիտի զոգը-
րար:

— Ճանդէ նոյն ինքն սոսկումէն պիտի
ընկրկէր, այն տանջան

